

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.313/2022/10.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. szeptember 1. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos személy sérelmére elkövetett emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2022. május 9. napján kihirdetett 4.B.11/2022/40. számú ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével az elkövetéskor a beszámítási képességében súlyos fokban korlátozott Terhelt1 vádlottat (hivatalos személy sérelmére elkövetett) emberölés bűntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) pont] miatt 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, határozott a lefoglalt bajonetról, kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottat 310 688 Ft bűnügyi költség viselésére, és megállapította, hogy 30 000 Ft az állam terhén marad.

[2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] Egyrészt a nyilatkozattételre fenntartott három munkanapon belül az ügyészség élt jogorvoslattal a vádlott terhére a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása, valamint a büntetés fegyház végrehajtási fokozatának megállapítása érdekében. Indokai szerint a bíróság a vádlott kóros elmeállapota ellenére, a súlyosító körülményeknek megfelelő nyomatékot nem tulajdonítva, a büntetés korlátlan

enyhítését tévesen alkalmazva túl enyhe büntetést szabott ki, melynek lényeges súlyosítása indokolt (Debreceni Regionális Nyomozó Ügyészség 3. Nyom.880/2021/48.).

[4] Másfelől a védő a törvényes határidőben a cselekmény enyhébb, életveszélyt okozó testi sértésnek minősítése és ezzel összefüggésben a büntetés enyhítése, másodlagosan pedig enyhítés céljából terjesztett elő jogorvoslatot (41. sorszámú elsőfokú bírósági irat). A védő fellebbezését írásban részletesen indokolta, melyben fellebbezését fenntartva kifejtette, hogy a feltárt alanyi és tárgyi tényezők alapján nem lehet arra megalapozottan következtetést vonni, hogy a vádlott belenyugodott a halálos eredménybe, ezért cselekménye az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérletét valósíthatta meg, mely a büntetés lényeges enyhítését indokolja (8. számú másodfokú irat).

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.172/2022/3. számú észrevételében az ügyészségi fellebbezést kisebb módosítással, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése érdekében tartotta fenn, a törvény szerint eggyel enyhébb, börtön végrehajtási fokozatot már nem kifogásolva. Érvei szerint a beszámítási képesség súlyos fokú korlátozottsága ellenére a büntetés korlátlan enyhítésének nem állnak fenn a törvényi előfeltételei, legfeljebb az egyfokú enyhítésre kerülhet sor.

[6] A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdés alapján tanácsulésen bírálta el. A tanácsuléses elbírálásnak fennálltak a törvényi előfeltételei.

[7] A fellebbezések alaptalanok.

[8] Az ítéltábla – a védői fellebbezés irányára tekintettel – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A felülbírálat kitért az eljárási szabályok betartására, a tényállás megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, továbbá az indokolás helyességére és az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.

[9] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat döntően betartva, igen részletesen és alaposan folytatta le. Nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív perjogi hibát, mely az ítélet hatályon kívül helyezését tette szükségessé.

[10] Az előkészítő ülésen ugyanakkor az eljárási szabályoktól eltérve hívta fel az ügyészség figyelmét a tanú 1 intézkedő rendőrt érintő cselekmény kapcsán a vádkiterjesztésre (27.

sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal utolsó, 6. oldal első bekezdése). A hatályos és alkalmazandó törvény ilyen felhívásra, ellentétben az 1973. évi I. törvénnyel, már nem ad lehetőséget, sőt az 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) sem adott. A tételes normákon kívül ennek elvi indoka az eljárási feladatok megoszlásának elve és az, hogy a váddal az ügyészség rendelkezik. Az eljárási szabálysértés ugyanakkor csak relatív, tekintettel arra is, hogy az ügyészség nem élt a vádkiterjesztés lehetőségével.

[11] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdés értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó. A megalapozottság fogalmát a törvény pozitív módon nem határozza meg, arra a megalapozatlansági okok nemlétéből lehet következtetni. Ettől függetlenül kimondható, hogy a tényállás akkor megalapozott, ha a bíróság a vádló által vád tárgyává tett múltbeli eseményeket a vád keretei között a törvényesen lefolytatott bizonyítást követően valósághűen, hiánymentesen és pontosan állapítja meg. E feltételeknek a felülbírált ítélet tényállása megfelel, megalapozatlansági ok nem volt észlelhető.

[12] A törvényszék a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat egyenként és összességében a logika törvényeinek megfelelően értékelte. Mérlegelés körébe vonta a vádlott érdemi védekezését, az intézkedő rendőrök: sértett1, tanú 1 és tanú5 tanúk vallomását, a vádlotti hozzátartozók tanúvallomását, a lényeges szakértői véleményeket, a helyszín adatait, a lefoglalt tárgyi bizonyítékokat és az okirati bizonyítékokat.

[13] A megalapozott tényállás tükrében rögzítendő, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét részletesen, színvonalasan teljesítette.

[14] Az elsőfokú bíróság büntethetőségi akadály hiányában törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak, a vádlotti cselekmény ugyanis valóban a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés e) pontja szerint minősülő hivatalos személy sérelmére elkövetett emberölés büntettének kísérletét valósította meg. A törvényszék az indokolás [50]-[75] bekezdésében nagyon részletes, döntően helyes és színvonalas indokolást adott, melyben foglaltakkal az ítéltábla egyetértett. Az alanyi oldal nem teljes volta (beszámítási képességét súlyos korlátozottsága) miatt azonban elsősorban a tárgyi tényezők a meghatározók. A vádlott eshetőleg ölési szándékára vont következtetés okszerű, a használt eszközre, a támadott sértetti testtájékra, a kifejtett erőbehatásra és többrendbeli voltára figyelemmel. Ezen okok miatt a vádlotti cselekmény a sérülés hiányában sem minősíthető a védői fellebbezésben kifejtettekkel szemben életveszélyt okozó testi sértés kísérletének.

[15] A passzív alanyt jogszerű hivatalos eljárása alatt érte az eszközös támadás, melyet felismert a vádlott, ezért törvényes a Btk. 160. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt minősítő körülmény megállapítása is.

[16] Az indokolás a [71] bekezdésben csak annyiban helyesbítendő, hogy a befejezett kísérlet nem közeli, hanem *távoli*. sértett1 sértett testét ugyanis az irányadó tényállás szerint a bajonett nem érte el, neki sérülést nem okozott még könnyebb formában sem. A halálos eredmény sérülés hiányában értelemszerűen nem tekinthető közelinek, hanem távoli jellegű. Közeli a kísérlet, ha valóban közel áll a halálos eredményhez (például életveszélyes vagy más súlyos formájú sérülés kialakulása). Jelen esetben azonban erre nem került sor.

[17] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi, enyhítő és súlyosító körülményeket nagyrészt helyesen feltárta. Ugyanakkor a minősítési indokoláshoz hasonlóan a [82] bekezdés annyiban helyesbítendő, hogy nem a közeli, hanem a távoli kísérlet enyhít fokozott nyomatékka. A vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a bünteteskiszabási elvekkel összhangban álló, tetтарыos, az egyéniesítést is kifejező büntetés kiszabására került sor, mely túl enyhének nem tekinthető, de túl szigorúnak sem, így megváltoztatására nem volt törvényes indok.

[18] Ami a büntetés enyhítésére és a korlátlan enyhítésre vonatkozó elsőbírói indokolást illeti. A büntetési tételhez mérten a 3 év 6 hónap szabadságvesztés kiszabására mind a büntetés kétfokú enyhítésével [Btk. 82. § (4) bekezdés], mind korlátlan enyhítésével [Btk. 82. § (5) bekezdés] sor kerülhet. A [89] bekezdés annyiban módosítandó, hogy a kísérlet távoli, így a büntetés kétszeres enyhítésével is törvényes a büntetés tartama, de fennálltak a beszámítási képesség súlyos fokú korlátozottságára tekintettel a korlátlan enyhítés feltételei is. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás mindenben törvényes.

[19] A bünteteskiszabást támadó ügyészégi és védői fellebbezések ezért eredményre nem vezethettek.

[20] Helytállóan került sor a vádlott megromlott mentális, elmeállapotára tekintettel a törvény szerint irányadónál eggyel enyhébb, börtön végrehajtási fokozat megállapítására is, melyet már a fellebbviteli főügyészség sem sérelmezett.

[21] E mellett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására, a feltételes szabadságból való kizárására, a lefoglalt bűnjelre, a bűnügyi költség viselésére vonatkozó, egyszerűsített felülvizsgálat tárgyat képező rendelkezések is megfelelnek a törvénynek.

[22] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával – alapvetően helyes indokainál fogva – helybenhagyta.

[23] Az előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztés büntetésbe történő beszámítására a Btk. 92. § (1), (2) bekezdései alapján került sor.

Debrecen, 2022. szeptember 1.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró,
Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 4.B.11/2022/40. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.313/2022/10. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. szeptember 1.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke